

Moeders

...de moeder van
mijn moeders moeder was een kind...

...een Koningskind...?

Dit was een uitspraak van mijn schoonmoeder Hendrica Braaksma. Haar moeder was Hendrica Draaisma, de moeder van deze Hendrica was Johanna Wilhelmina Linthout. En de moeder van Johanna Willemmina was: *Willemina Hendrica van Dijk*

Op 16 November 1822, trouwde zij met *Dirk Linthout*

Dirk Lindhout is geboren op 19 september 1796 in Noordwijk. Dirk was daggelder en woonde te Noordwijk binnen. **Willemina Hendrica** was toen 26 jaar oud volgens de trouw akte. Ze was dienstbaar en woonde ook in Noordwijk. Toen ik van neef **Piet Marcus** de kwartierstaten van de Draaisma's en Braaksma's kreeg stonden daarop de geboorte datums van Dirk en Willemina Hendrica niet vermeld. De gegevens in de kwartierstaten heb ik gebruikt in MyHeritage, een genealogie programma op de computer die verbonden is met internet. Al snel kreeg ik in dit programma Smart-matches met andere stambomen waar ik veel van kon overnemen. Om verder te komen en de meeste personen in de kwartierstaten, in en om Leiden leefden heb ik een account van het archief Leiden en omstreken aangemaakt zo dat ik de gegevens van de matches en de kwartierstaten kon verifiëren. In dit archief vond ik een kopie van de trouwakte van Dirk en Willemina Hendrica.

In deze trouw akte staan een aantal dingen waar ik meer van wilde weten. De namen van Willemina is Wilhelmina geworden en Dirk ondertekend met Linthoud en niet met Lindhout. Zo staat er:

" Wilhelmina Hendrica , oud zesentwintig jaaren, Dienstbaar, geboren te Amsterdam, wonend alhier, zijnde derzelve ouders onbekend en zij opgenomen en opgroeide in het aalmoezeniers Weeshuis te Amsterdam "

In het Stadarchief van Amsterdam vond ik ook gegevens van dat weeshuis:

"Archief van de Regenten van het Aalmoezenierweeshuis en rechtsvoorganger te Amsterdam "

De instelling

De stad heeft sinds zijn ontstaan altijd de problemen moeten oplossen van de arme en hulpbehoevende inwoners. Hieronder waren weduwen en wezen, vondelingen en zieken, bedelaars en passanten. Op 29 januari 1613 vaardigden 'mijne heren van den gerechte' een keur uit over bedelaars, vagebonden, verlaten kinderen en dergelijke lieden, waarin tevens voor de armen, volwassenen en kinderen, een college van aalmoezeniers of armenvaders werd ingesteld.

Een gedeelte van het voormalige Clarissenklooster aan het Singel, tussen Heilige weg en Muntplein, werd ingericht tot aalmoezeniershuis, feitelijk een armen huis. Het was niet het enige huis van dezen aard in de stad, er bestonden alreeds het tuchthuis en het spinhuis om bedelende mannen respectievelijk vrouwen arbeid te verschaffen. Deze huizen ontwikkelden zich echter meer tot inrichtingen waarin men een vrijheidsstraf onderging. De aalmoezeniers hadden suppoosten in dienst, die echter slecht werden betaald en slecht werkten. En dit, terwijl de armen een zeer diverse groep vormden, wat verschillende behandeling vereiste, De bedelaars moesten werk krijgen en zondig gevangenisstraf, de wezen en vondelingen moesten bij particulieren worden uitbesteed en de arme huisgezinnen dienden voedsel en geld te ontvangen. Pas in 1682 werden de aalmoezeniers ontlast van zorg voor volwassen armen.

Hieronder de uitgeschreven versie van de trouwakte van Dirk

Lindhout en Wilhelmina Hendrica van Dijk :

In het jaar achttien honderd twee en twintig den Zestienden November des namiddags ten drie uur zijn voor ons Asfesfor vermits de indispositie van den Schout, belast met de functies van Ambtenaar van den Burgelijkenstaat der beide Noordwijken, Langeveld en Offeren gecompareerd: Derk Lindhout, oud Zesentwintig jaren daggelder, geboren en wonende te Noordwijk binnen in dezès Gemeente meerderjarige zoon van Pieter Lindhout daggelder wonende te Noordwijk binnen, alhier tegenwoordig en deszelfs toestemming gevende en van Aartje Arends, overleden. En Wilhelmina Hendrica van Dijk, oud Zessentwintig jaren, Dienstbaar, geboren te Amsterdam wonende alhier, zijnde dezelve ouders onbekend en zij opgenomen en opgegroeid in het aalmoezeniers Weeshuis te Amsterdam, blijkend extract uit het register van opgemelde Weeshuis in dato den vierentwintigsten October achttien honderd twee en twintig behoorlijk gelegaliseerd aan ons geëxhibeerd, derwelke ons hebben verzocht het door hier voorgenomen huwelijk te voltrekken, waarvan de afkondig voor de hoofddeuren van het raadhuis alhier zijn geschied op den eersten en tweeden Zondag deze loopende maand, geene verhinderingen tegen het voorvermelde huwelijk ter onzer kennis zijnde gebracht, hebben wij aan hun verzoek voldoende, na voorlezing der stukken, mitsgaders van het zesde hoofdstuk van het Burgerlijk Wetboek, handelende over het huwelijk den aanstaanden echtgenoten afgevraagd of zij elkander wederkerig tot man en vrouw wildens nemen waarop door elk hunner een afzonderlijken bestemmend antwoord gegeven zijnde, verklaren wij uistpraak doende namens de Wet. dat Dirk Lindhout en Wilhelmina Hendrica van Dijk, door het huwelik zijn verbonden; Waarvan wij Acte hebben gemaakt in tegenwoordigheid van Jan Glasburgh oud negenen Zestig jaren, zonder beroep, Gerrit van Wenk, oud Drie en twintig jaren, Smid, Jacob van Wenk oud vierendertig jaren, Daggelder en Nicolaas Michel oud Zevenenveertig jaren, dorpsbode, allen woonende te Noordwijk binnen, welke die Acte nagedane voorlezing met Ons en de Contracterende partijern

hebben ondertekend.

Dirk Linthout J.Glasburgh Gerrit van Wenk

willeminahendrik van Dijk Jacob van Wunnik

Pieter Linthout N

Michel

JR Lonzeveld

Opvallend is dat Dirk ondertekent met Dirk Linthoud met een t en Wilhelmina met willeminahendrik . De in de trouwakte staande tekst...

*“blijkend **extract** uit het register van opgemelde Weeshuis in dato den vieren twintigsten October achttien honderd twee en twintig behoorlijk gelegaliseerd aan ons geëxhibeerd”*

... zette mij aan het zoeken in de archieven van Noordwijk die tegenwoordig met die van andere gemeenten om Leiden zijn ondergebracht in Erfgoed Leiden en omstreken naar dit extract.

En daar was het adres van de 6 fotokopieën van het genoemde “extract” te vinden. (familysearch.org)

-
-
-
-
-
-

In dit extract is dus te lezen dat *Wilhelmina Hendrica op 24 oktober 1797 in het weeshuis in Amsterdam is ingeschreven 15 dagen oud !* Daar moest dus meer te vinden zijn.

Met deze gegevens ben ik weer naar het Stadsarchief van

Amsterdam gegaan. Daar werd ik op dat moment niet veel wijzer. Het archief van het Aalmoezeniers weeshuis was overgedragen aan het stadsarchief, maar nog niet toegankelijk. Alleen de algemene gegevens en een index waren gedigitaliseerd en in te zien. Daaruit bleek dat er inschrijfgegevens nog niet waren gedigitaliseerd, daar waren ze op dat moment mee aan het werken.

Bij het bijwerken van de aanvullingen in MyHeritage bij Wilhelmina Hendrica ging een Smart-match draaien en daar was een match te zien met 4 andere stambomen waarin de ouders van Hendrica waren gevonden ! Weer op naar het stadsarchief Amsterdam. En ja in het daar aanwezige doopboek van de Westerkerk in Amsterdam met de doopgegevens van 15 mei 1796 No 297 staat de namen van **Henderica Willemina** met de ouders **Hendrik van Dijk** en **Willemina van Hal** en de getuigen **Jan Hoefe** en **Jacoba van Hal**.

Het doopboek van de Westerkerk in Amsterdam met de doopgegevens van Willemina Hendrica van Dijk op 15 mei 1796 (let op haar naam is geschreven als **Henderica Willemina**)

Ja, de naam in het doopboek wijkt dus af van de stamboom en vraag is dan ook zijn deze Henderica Willemina en Wilhelmina Hendrica de zefde personages. In de smart-matches kwam alleen Wilhelmina Hendrica voor en als dit klopt was **Henderica Willemina dus GEEN Koningskind** ! In het archief waren nog meer stukken van het weeshuis onder andere het **Innameboek**. Deze stukken waren nog niet allemaal gedigitaliseerd en daar kon ik prioriteit voor aanvragen. Na twee jaren kreeg ik bericht dat de stukken op te zoeken waren op de website van het gemeentearchief. Daar was een scan van het briefje wat bij de vondeling was en de inschrijving in het **"Innameboek"** van het weeshuis op Woensdag 20 mei 1796 !!

De tekst in het innameboek luidt: Woensdag 25 meij 1796 Snags ten 11 uren gevonden Een meijsje oud 15 dagen op het Spiegelplein met dit brieve Dit kint is gebooren den 10 meij is reeds gedoopt en heft den naam ontvangen van Wilhelmina Hendrica van Dijk 1796